

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี
ข้อมูล ณ วันที่ ๑ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายสุกรรณ์ สังข์วรรณะ
๒. เลขประจำตัวประชาชน
๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ ๑๘ หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองราชวัตร อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี
โทรศัพท์ ๐๘๙๗๔๕๔๒๐๓ Facebook Sukan Sangwanna Line ๐๘๙๗๔๕๔๒๐๓
ปีเกิด พ.ศ. ๒๕๑๐
๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง
๕. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี
สถาบันการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
คณะ/สาขาวิชา คณะเทคโนโลยีการเกษตร สาขาสัตวศาสตร์
๖. อาชีพปัจจุบัน
☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☒ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ - วิทยากรด้านการเกษตร
- ที่ปรึกษา Kampong Speu Sugar Co.,Ltd
- ผู้รับให้บริการควบคุมแปลงทดลอง บริษัท syngenta

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๗

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก ข้าว

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๑ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

แปลงเรียนรู้หนองหญ้าไซโมเดล

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๗ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

ฐานการเรียนรู้ ที่ ๑ การจัดการแปลงนาอย่างเหมาะสม

ฐานการเรียนรู้ที่ ๒ การผลิตสารชีวภัณฑ์

ฐานการเรียนรู้ที่ ๓ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์

ฐานการเรียนรู้ที่ ๔ ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง

ฐานการเรียนรู้ที่ ๕ การผลิตโค - กระบือ

ฐานการเรียนรู้ที่ ๖ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด

ฐานการเรียนรู้ที่ ๗ เกษตรทฤษฎีใหม่

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๑๐ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

- การลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๔ หลักสูตร ประกอบด้วย

- เศรษฐกิจพอเพียง
- เกษตรผสมผสาน
- การบริหารจัดการพื้นที่ในรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ (น้ำ นา ป่า บ้าน)

รูปแบบการถ่ายทอดความรู้

- การบรรยาย
- การสาธิต
- การฝึกปฏิบัติจริง

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด โดยการนำวาระการประชุมเรื่องต่างๆ ในเวทีการประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และแปลงใหญ่ ระดับจังหวัด มาเผยแพร่

ในเวทีการประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แบบแผนฯ)

การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. ดำเนินการโดยเกษตรกรต้นแบบ ศพก. คณะกรรมการ ศพก. และเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอหนองหญ้าไซ ร่วมการวิเคราะห์ศักยภาพของ ศพก. จัดทำแผนและแนวทางการพัฒนา ศพก. โดยมีการประเมินศักยภาพ ศพก.หลัก เพื่อให้มีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมถึงการให้บริการทางการเกษตรให้แก่เกษตรกรในชุมชน ผู้ประเมิน ประกอบด้วย เกษตรอำเภอ หรือ ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเกษตรอำเภอ ๑ คน ผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชน อย่างน้อย ๑ คน ศพก. เครือข่าย อย่างน้อย ๑ คน นำมาวิเคราะห์ศักยภาพ ศพก. เพื่อจัดทำแผนและแนวทางการพัฒนาโดยคณะกรรมการ ศพก.ร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอหนองหญ้าไซ

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิมๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

แรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยน เกิดจากการทำเกษตรแบบเดิมๆ แล้ว ไม่ประสบผลสำเร็จ และตนเองเรียนมาทางด้านเกษตร จึงนำความรู้ที่ได้ศึกษาและประสบการณ์มาปรับใช้ในการประกอบอาชีพ

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ประสบปัญหาเกี่ยวกับสภาพพื้นที่และคุณภาพของดิน ในเรื่องของการบริหารจัดการดินและน้ำ ทั้งบนดินและใต้ดิน เนื่องจากพื้นที่ในตำบลหนองราชวัตร อำเภอหนองหญ้าไซ มีความแห้งแล้ง เกษตรกรส่วนใหญ่ ปลูกข้าวนาปี ปีละ ๑ ครั้ง ซึ่งน้ำไม่เพียงพอต่อการเกษตร ทำให้ผลผลิตต่ำ ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้น้อย

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

- การแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ มีการบริหารจัดการน้ำ โดยการขุดสระให้มีความลึก เพื่อประหยัดพื้นที่ และสามารถเก็บกักน้ำให้เพียงพอต่อการเพาะปลูกพืช มีการวางแผนแปลงและเลือกพืชปลูกที่เหมาะสม

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

๑. การวางแผนการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และชนิดพืช

๒. การทดลองปฏิบัติตามเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของเกษตรกร

๓. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน วิเคราะห์ข้อมูล นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมให้ดียิ่งขึ้น

๔. การถ่ายทอดความรู้และขยายผล จัดอบรมให้ความรู้และฝึกปฏิบัติการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมแก่เกษตรกร เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ และขยายผลการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยน พันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

ขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ

๑. เก็บตัวอย่างดินนำไปตรวจวิเคราะห์ดิน ก่อนการเพาะปลูกพืช และใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๒. เตรียมแปลง โดยการไถหมักตอซังฟางข้าว หากมีข้าวติดให้น้ำน้ำเข้านาเพื่อล่อข้าวตืดและไถกลบ

๓. มีการให้น้ำแบบเปียกสลับแห้ง โดยการจัดการน้ำในนาข้าวที่ควบคุมระดับน้ำในแปลงนาให้มีช่วง น้ำขัง สลับกับช่วงน้ำแห้ง เพื่อกระตุ้นการเจริญเติบโตของรากและลำต้นข้าวให้แข็งแรง ลดการใช้ปุ๋ย และลดการระบาดของโรคและแมลง

๔. การจัดการโรคและแมลง ใช้การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน โดยมีตรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ ทำให้รู้สถานการณ์และข้อมูลต่างๆในแปลงปลูกพืชทราบชนิดและปริมาณศัตรูพืช/ศัตรูธรรมชาติ สามารถตัดสินใจในการเลือกวิธีการจัดการควบคุมศัตรูพืชและวางแผนป้องกันกำจัดศัตรูพืชทันต่อเหตุการณ์ได้ มีการปลูกพืชหมุนเวียนเพื่อตัดวงจรชีวิตแมลง และให้ธาตุอาหารในดินหมุนเวียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยี มาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๖ ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) ข้าว	พื้นที่ปลูกจำนวน	๑๔๐ ไร่
๑.๒) พืชผัก (แฟง พริก มะเขือเปราะ)	พื้นที่ปลูกจำนวน	๕ ไร่
๑.๓) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	พื้นที่ปลูกจำนวน	๑๐ ไร่
๑.๔) ไม้ยืนต้น , ไม้ชุดล้อม	พื้นที่ปลูกจำนวน	๓๐ ไร่
๑.๕) ไม้ป่า , ไม้	พื้นที่ปลูกจำนวน	๕ ไร่

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๓ ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑) ปลาตุ๊กบักอูย	จำนวน	๑ บ่อ
๒.๒) ปลานิล	จำนวน	๑ บ่อ
๒.๓) ปลาธรรมชาติ ได้แก่ ปลาดุก ปลาช่อน ปลาหมอ ปลาตะเพียน ปลานิล	จำนวน	๖ บ่อ

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๖ ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑) โค	จำนวน	๑๔๐ ตัว
๓.๒) ไก่ไข่	จำนวน	๑๐ ตัว
๓.๓) ไก่พื้นเมือง	จำนวน	๕๐ ตัว

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด - ชนิด ประกอบด้วย

-

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า ข้าว มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ค่าเตรียมดิน	เป็นเงิน	๖๐๐ บาท/ไร่
๑.๒) ค่าเมล็ดพันธุ์	เป็นเงิน	๕๐๐ บาท/ไร่
๑.๓) ค่าปุ๋ยเคมี	เป็นเงิน	๑,๒๕๐ บาท/ไร่
๑.๔) ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืช	เป็นเงิน	๗๐ บาท/ไร่
๑.๕) ค่าสารเคมีกำจัดโรค/แมลง	เป็นเงิน	๔๐๐ บาท/ไร่
๑.๖) ค่าฉีดยาหวานปุ๋ย	เป็นเงิน	๖๓๐ บาท/ไร่
๑.๗) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	เป็นเงิน	๕๐๐ บาท/ไร่
๑.๘) ค่าเช่าที่ดิน	เป็นเงิน	๑,๐๐๐ บาท/ไร่
๑.๙) ค่าเก็บเกี่ยวและค่าขนส่ง	เป็นเงิน	๖๐๐ บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต	๕,๕๕๐ บาท/ไร่	
รายได้	๘,๗๓๐ บาท/ไร่	

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

- ๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ แป้ง พริก มะเขือเปราะ ไข่ไก่
เฉลี่ยรายได้วันละ ๓๕๕ บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ไร่

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ ๕๐ บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)
จากอะไรบ้าง ระบุ กล่าวกันว่า

เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๒๐๐ บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ วัว

เฉลี่ยรายได้ปีละ ๑,๕๘๓,๘๐๐ บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

๑. เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบให้กับเกษตรกร ศพก.และชุมชน

๒. มีรายได้เพิ่มจากการเป็นวิทยากรและการจัดกิจกรรมต่างๆ

๓. ตนเองมีความรู้ที่เพิ่มขึ้น

๔. มีภาคีเครือข่ายจาก หน่วยงาน บริษัท ห้างร้านต่างๆ

๕. ได้ร่วมการทำงานวิจัยกับสถานศึกษา หน่วยงาน องค์กรต่างๆ

๖. เกษตรกรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน องค์กร บริษัท ในเรื่องต่างๆ เช่น ความรู้ วัสดุ/อุปกรณ์ และปัจจัยการผลิต

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

๑) การหมักตอซังฟางข้าว โดยใช้จุลินทรีย์ช่วยในการไม่เผาวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร โดยช่วยลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕

๒) การทำนาแบบเปียกสลับแห้ง ช่วยลดการใช้น้ำในการทำนา ลดต้นทุนการผลิต ทั้งค่าปุ๋ย ค่าสารเคมี และค่าพลังงาน รวมถึงยังช่วยลดการปล่อยก๊าซมีเทน ซึ่งเป็นก๊าซเรือนกระจก ทำให้ลดผลกระทบต่อภาวะโลกร้อน

๓) การใช้โดรนเพื่อการเกษตร โดยโดรนสามารถใช้ในการหว่านเมล็ดพันธุ์ข้าว การฉีดพ่นปุ๋ยเคมี และยาฆ่าแมลง ได้อย่างแม่นยำและทั่วถึง นอกจากนี้ยังช่วยลดแรงงาน ลดความเสี่ยงในการสัมผัสสารเคมี และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนในการทำการเกษตร

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

- ๑) ช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและปรับปรุงโครงสร้างดินให้ร่วนซุย
- ๒) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาวะการเกิดโลกร้อน

๓) การปลูกต้นไม้ ช่วยให้เกิดความร่มรื่นและสร้างระบบนิเวศให้สมบูรณ์

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

๑. การทำการเกษตรแบบผสมผสาน และเกษตรทฤษฎีใหม่ ในพื้นที่เขตน้ำฝน โดยใช้บาดาลเสริมด้วยระบบน้ำหยด ระบบน้ำราด และน้ำฝน

๒. การทำนาแบบเปียกสลับแห้ง

๓. การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน (ปุ๋ยสั่งตัด) ร่วมกับกรมพัฒนาที่ดิน เน้นการทำนาที่ใช้ต้นทุนต่ำให้ผลผลิตสูง

๔. การจัดการ ๕ รู้

๕. ปฏิทินการทำนา

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

จุดอบรม ศึกษาดูงาน

๑. ศพก.อำเภอหนองหญ้าไซ

๒. ศูนย์บริการด้านพัฒนาที่ติประจำตำบล

๓. ศูนย์สัมมนาซีพของสภาเกษตรกร

๔. ศูนย์เรียนรู้ด้านการเลี้ยง โค-กระบือ

๕. สถานที่ฝึกงานของนิสิต นักศึกษา ทั้งในและต่างประเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ในพระบรมราชูปถัมภ์ และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี

๖. ศูนย์ฝึกอบรมของมูลนิธิข้าวไทย

๗. แหล่งรักษาสายพันธุ์ปลานิลจิตรลดา

วิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

๑. ได้รับหน้าที่เป็นพิธีกร และครูผู้สอน ทางโทรทัศน์ รายการชวานายุคใหม่ สถานีกองทัพบก

ช่อง ๕, Youtube ชวานายุคใหม่ และ Facebook ชวานายุคใหม่

๒. เป็นวิทยากรให้ความรู้ในเรื่อง การปลูกพืชไร่ อ้อย มันสำปะหลัง อย่างประณีต ผลผลิตสูงและคุ้มทุน, “หนองหญ้าไซโมเดล” (การทำนาในรูปแบบอาศัยน้ำฝน ใช้น้ำบาดาลเสริม และการปลูกพืชผักบนคันนา), การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ตามความต้องการของพืช (ปุ๋ยสั่งตัด), การเกษตรแบบผสมผสาน ตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่, การทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ) การผลิตเชื้อจุลินทรีย์ควบคุมเชื้อที่มีสาเหตุโรคพืช และน้ำหมักชีวภาพ, องค์ความรู้ การจัดการ ๕ รู้ คือ ๑)รู้ดิน ๒)รู้น้ำ ๓)รู้พืช-รู้สัตว์ ๔)รู้ธาตุอาหาร-สารเคมี ๕)รู้ตัวเอง-รู้การบริหารจัดการ และการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

๑. ตอบปัญหาด้านการเกษตรในไลน์ จากเกษตรกรทั่วประเทศ ในช่วงเวลา ๑๙.๐๐-๒๓.๐๐ น.

๒. เผยแพร่ความรู้และข้อมูลข่าวสารของสมาคมเกษตรปลอดภัย

๓ ถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตร ของ ศพก.อำเภอหนองหญ้าไซ

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตรผ่านช่องทางต่างๆ เช่น ไลน์ เฟสบุ๊ค การเป็นวิทยากรและผ่านเวทีประชุม

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

นำมาดำเนินการขยายผลในรูปแบบโครงการหนองหญ้าไซโมเดล เกษตรยั่งยืน เพื่อให้เกษตรกรและผู้สนใจเข้ามาเรียนรู้ในเรื่องการลดต้นทุนการผลิตข้าว การบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่เข้ามาปรับใช้ในพื้นที่การเกษตร รวมทั้งการบริหารจัดการพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และมีการสร้างเยาวชนเกษตรกรรุ่นใหม่เข้ามาสู่สังคมอาชีพเกษตรกรรม และพัฒนาโครงการหนองหญ้าไซโมเดล ขยายผลสู่เยาวชน เกษตรกร ในการประชุม อบรม และการบรรยายในเวทีต่างๆ เผยแพร่ผ่านช่องทาง ไลน์ เฟสบุ๊ค และ Youtube

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

๑. การเป็นแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตรในพื้นที่ให้กับเกษตรกร นิสิตนักศึกษาและบุคคลทั่วไป ทั้งในและนอกพื้นที่อำเภอหนองหญ้าไซได้เข้ามาศึกษาดูงาน เนื่องจาก ศพก.อำเภอหนองหญ้าไซ มีฐานการเรียนรู้

ที่หลากหลาย ในส่วนของแปลงเรียนรู้พืชหลักคือข้าว ได้แบ่งพื้นที่แปลงนาปลูกข้าวเพื่อให้ผู้ที่เข้ามาเรียนรู้สามารถเปรียบเทียบในแต่ละช่วงระยะการเจริญเติบโต

๒. มีเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในอาชีพเกษตรกรรม ที่มีความรู้ทั้งด้านเทคโนโลยี และประสบการณ์ในการประกอบอาชีพเกษตร โดยมีการเชื่อมโยงกับหน่วยงาน/สถานศึกษา ขยายผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมมาใช้ในพื้นที่ เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้สนใจ

๓. การสร้างภาคีเครือข่าย โดยมีการเชื่อมโยงเครือข่าย ศพก. และหน่วยงานต่างๆ

๔.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

ประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นเกษตรกรเจ้าของแปลงเรียนรู้ ทำหน้าที่เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในอาชีพการเกษตรตั้งแต่การผลิต การบริหารจัดการ จนที่ประสบความสำเร็จและได้รับการยอมรับเป็นแบบอย่างให้กับเกษตรกรรายอื่นๆ ในชุมชน

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

ถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในอาชีพการเกษตรตั้งแต่การผลิต การบริหารจัดการ จนที่ประสบความสำเร็จและได้รับการยอมรับเป็นแบบอย่างให้กับเกษตรกรรายอื่นๆ

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

๑. หมอдинอาสา

๒. ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอหนองหญ้าไซ

๓. สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดสุพรรณบุรี

๔. นายกสมาคมเกษตรปลอดภัย (ASA)

๕. ผู้คณะกรรมการสถานศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

๑. เป็นวิทยากรให้กับสถานศึกษาและหน่วยงานต่างๆ

๒. การนำผลผลิตที่ได้จากแปลงเรียนรู้หนองหญ้าไซโมเดล น้อมเกล้าถวายในหลวง รัชกาลที่ ๑๐ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และมอบให้หน่วยงานต่างๆ

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

“อ่านตัวเองออก บอกตัวเองได้ ใช้ตัวเองเป็น เห็นตัวเองชัด”

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

- ๑) นางสาวพรรณิ ศรีสวัสดิ์ เกษตรอำเภอนองหญ้าไซ
- ๒) นางสาวอาภรณ์ แดงทอง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ สำนักงานเกษตรอำเภอนองหญ้าไซ
- ๓) นายวรุตม์ ทองสุก นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ สำนักงานเกษตรอำเภอนองหญ้าไซ
- ๔) นางสาวดวงดาว จันทรหอม นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ สำนักงานเกษตรอำเภอนองหญ้าไซ
- ๕) นางสาวเยาวลักษณ์ หว่างเขา นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอนองหญ้าไซ
- ๖) นายสุภรณ์ สังข์วรรณ เกษตรกรต้นแบบ ศพก.

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

- ๑) การเล่าเรื่อง (Storytelling)
- ๒) การใช้แผนภาพ (Diagrams)
- ๓) การสัมภาษณ์ (Interviews)

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

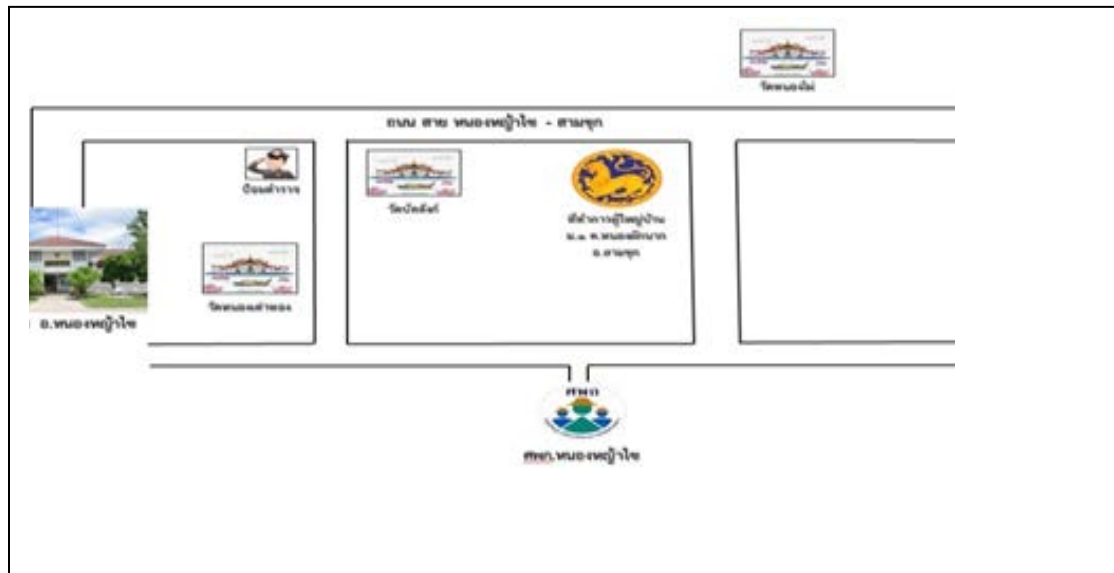
-

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

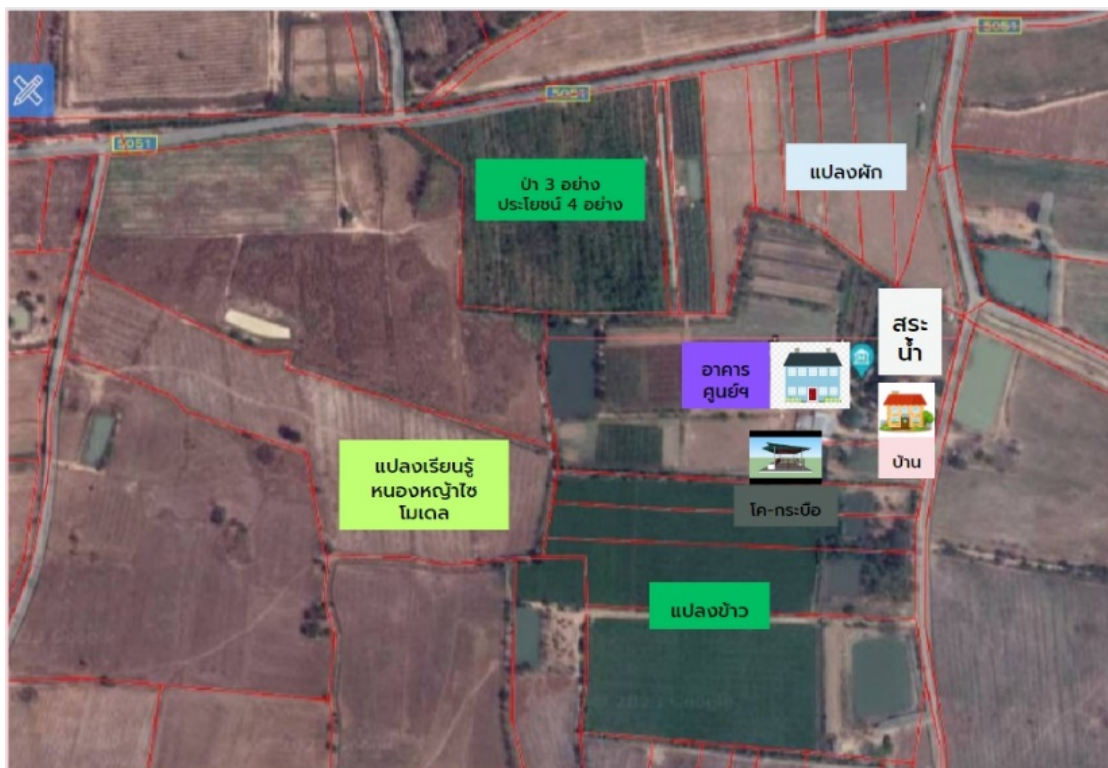
๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

แผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก

แผนผัง ศพก.อำเภอหนองหญ้าไซ

แผนผังแปลงเรียนรู้หนองหญ้าไซโมเดล

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

สำนักงานเกษตรอำเภอหนองหญ้าไซ
จังหวัดสุพรรณบุรี